

ČESKOSLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ
REPUBLIKA
(19)

FEDERÁLNÍ ÚŘAD
PRO VYNÁLEZY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

266 649

(11)

(13) B1

(51) Int. Cl.⁴
C 09 B 29/03
C 09 B 45/16

(21) PV 3911-88.U
(22) Přihlášeno 07 06 88

(40) Zveřejněno 11 04 89
(45) Vydáno 13 08 90

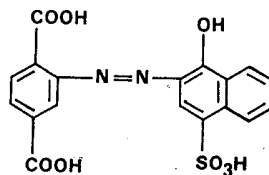
(75)
Autor vynálezu

KUTHAN PETR ing. CSc., PARDUBICE, PAVLÍKOVÁ JARMILA ing.,
ÚSTÍ nad Labem, MARHAN JIŘÍ ing. CSc., PARDUBICE

(54)

Kyselé dodatečně chromovatelné barvivo

(57) Kyselé dodatečně chromovatelné barvi-
vo pro barvení vlny a všech bílkovinných
vláken vzorce I.

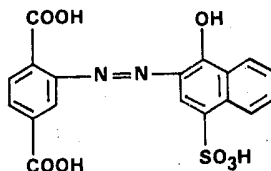

(I)

Vynález se týká kyselého dodatečně chromovatelného barviva pro barvení vlny event. dalších bílkovinných vláken.

Pro barvení vlny a dalších bílkovinných vláken se kromě kyselých a kovokomplexních barviv využívají také barviva kyselá dodatečně chromovatelná. Vybarvení kyselými dodatečně chromovatelnými barvivy se vyznačují výbornými mokřými stálostmi a velmi dobrými stálostmi na světle, jichž nelze dosáhnout při použití jiné třídy barviv.

Nyní bylo nalezeno nové kyselé dodatečně chromovatelné barvivo vzorce

které svým odstínem i vlastnostmi vhodně doplňuje paletu kyselých dodatečně chromovatelných barviv, barviv alizarinchromových.

P ř í k l a d

18,1 g (0,1 mol) kyseliny aminotereftalové 100% se rozpustí ve 100 ml vody a 80 ml roztoku NaOH (c = 2,5 mol/l). K tomuto roztoku se přidá 40 ml roztoku NaNO_2 (c = 2,5 mol/l). Tento roztok se pomalu přidává do předložených 30 ml kyseliny chlorovodíkové (c = 10 mol/l) a ledu. Teplota diazotace 0 až 5 °C. Míchá se 1 hodinu.

Takto připravené diazo kyseliny aminotereftalové se kopuluje s roztokem sodné soli 1-naftol-4-sulfokyseliny připraveným rozpuštěním 22,4 g 1-naftol-4-sulfokyseliny 100% ve 160 ml roztoku Na_2CO_3 (c = 1,25 mol/l) a ochlazeným ledem na teplotu 5 °C.

Při kopulaci vzniká nejprve červenooranžový roztok barviva, z něhož se barvivo po 30 minutách míchání vylučuje. Po ukončení kopulace se barvivo z roztoku vyloučí vysolením, poté se odfiltruje a pak usuší. Získá se 55 g vydatného barviva, které barví vlnu a polyamid z kyselého prostředí červenooranžovým odstínem a po dodatečné chromaci se získá vybarvení v odstínu bordo.

P Ř E D M Ě T V Y N Á L E Z U

Kyselé dodatečně chromovatelné barvivo pro barvení vlny a všech bílkovinných vláken vzorce

